Mootorsõidukitel ei ole ranna ja kalda piiranguvööndisse asja

Ehkki veekogude ranna- ja kaldal sõitmisest, õigemini sõidupiiranguteist on räägitud päris palju, tasub seda üle korrata. Mõnel sõidukijuhil on kavade saabudes igasugused reeglid ja nõuded meelest läinud, mõnesse ei ole need veel päris hästi juurdunud. Eks igal aastal tuleb ka hulk noori juhte meie liikluses juurde.

LIANA TRAHV
Keskkonnainspektsiooni Tartumaa osakonna vaneminspektor

Iga aastaga suurem probleem

Inimeste majanduslik olukord on paranenud ja see on toonud kaasa sõidukite arvu suurenemise. Seoses sellega kasvab surve meie randadele ja kallastele: järjest rohkem on veekogude ääres autodega seltskondi. Kui ranna või kalda piiranguvööndis sõidetakse mööda selleks määratud teid, ei ole probleemi. Paraku sõidetakse tihtipeale autoga otse veepiirile, sest tundub väga ahvatlev kohe autoukset jalad vette pista või oma raudsuksu veekogu ääres pluttaks pesta. Paljude jaoks on huvitav rannaliival ja kaldavallidel ringi tuisata ning oma sõiduki võimsust proovida. Seda, milline pilt auto või ATV-ga sõitmisest rannale või kaldale maha jääb, kahjuks tähele ei panda või ei osatarnmägata.

Piirangualal ongi piiratud võimalused

Looduskaitseseadus ütleb, et ranna ja kalda piiranguvööndis on mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ja radu keelatud. See kehtib ka maastikusõidukite kohta. Erandina võib mootor- või maastikusõidukiga piiranguvööndis sõita näiteks juhul, kui see on vajalik tiheasustusala haljasala hooldustööde-tegemiseks, kutselise või harrastusliku kalapüügiõigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimiseks, maatulundusmaal metsamajandus- või põllumajandustöödeks.

Ranna ja kalda piiranguvööndi ulatused on erinevad. Läänemere, Peipsi järve, Lämmijärve, Pihkva järve ja Võrtsjärve rannal on piiranguvööndi laius 200 meetrit.

100 meetrine kalda piiranguvöönd on üle kümne hektari suurusel järvel või veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetrisuurusel valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul.

Kõigil väiksematel veekogudel on kalda piiranguvöönd 50 meetrit.

Foto: Keskkonnainspektsioon

Roopad kaldapinnases ja otsene reostuse oht veekogule

Miks vaja kaitsta?

Ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskooslus te säilitamine ja inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine. Autode ja maastikusõidukiga sõitmisel kahjustatakse pinnast ning taimkatet, mille taastumine on sõltuvalt kasvukohast vägagi pikaajaline protsess. Loodusele tekitab kahju iga üksik mootorsõiduk, rääkimata hulga inimeste poolt tekitatud probleemidest.

Karistused karmimaks muutunud

Ranna ja kalda piiranguvööndisse kippuvad sõidukijuhid peaksid mõtlema ka võimalikule karistusele. Keskkonnainspektsiooni poolt määratud trahvisummad on taoliste käitumiste puhul küündinud 6000 kroonini. Iga rikkumist vaadatakse loomulikult eraldi ning rahatrahv määratakse sõltuvalt asjaoludele ja rikkumise tõsidusele.

Inimesed on muutunud tähelepanelikumaks ja hoolivamaks ning üsna tihti tulebKeskkonnainspektsiooni valvetelefonile 1313 kõnesid, milles teatatakse ka piiranguvööndis sõitmistest. Kõige rohkem teateid ATV-dega sõitmise kohta Tartumaalt on tulnud Elva kandist. Näiteks karistati 2007. aastal kahte ATV juhti Elva jõe sängis ja piiranguvööndis väljaspool selleks ettenähtud teid sõitmise eest 1800 krooniga. Probleemsed kohad on ka Suur-Emajõe kaldaäärsed alad, kuhu kalamehed jalavaeva vähendamiseks autosid pargivad.

Selge on muidugi see, et karistus on üks võimalus seaduserikkujat kasvatada ja edasisi rikkumisi vältida. Kindlasti tuleb rohkem loota sõidukijuhtide teadlikkuse tõusule ja hoolivusele.

Suvi on ees ja see tähendab, et üha rohkem inimesi suundub loodusesse.

Sõidukijuhtidel soovitame kindlasti rannal ja kaldal sõitmise nõudeid meeles pidada ja jätta oma sõiduk ettenähtud kohta ning nautida veepiirin jalutades Eestimaa ilusat loodust.

Küsimustik kalavarude majandamise õiguse rentimisest sai vastuse

Keskkonnaministeeriumi küsimustikule veekogude kalavaru majandamise õiguse rendile andmise kohta laekus üksikkalastajatelt ja erinevatelt organisatsioonidelt ligi 80 arvamust.

"Arvamused jagunevad kahesk nii vastajate kui ka suhtumise poolest," täpsustas Keskkonnaministeeriumi kalavarude osakonna peaspetsialist Herki Tuus. "Ühendused-klubid toetavad kalavarude majandamisõiguse rentimist, valdav osa vastanud üksikkalastajatest ei toeta."

Üle poole üksikkalastajatest pidas peamiseks vastuargumendiks seda, et rentimine võib hendada juurdepääsu harrastuspüügile. Kolmandik kartsi harrastuskalapüügi kallinemist ja kolmandiku arvates suurenekse rentimise korraldamisega korruptsioonioht. Ka muretsesid kalastajad sellepärast, et v led majandamisvõtted võivad tekitada veeökosüsteemile ka ju.

Ligi viiendik üksikkalastajatest ei pidanud eetiliseks anda kellelegi kasu saamise eesmärgil majandada veekogusid, kuhu riik on teinud kalavarud taastamiseks suuri kulutusi. "Osa üksikkalastajatest arvasiiski, et rentimine muudab kalastamise organiseeritumaks ja tõhustab kontrolli rööpüügi üle, misläbi paraneb kalavarde olukord," täpsustas Tuus.

Nii rentimise pooldajatest kui ka mittepooldajatest arvas vähemalt kolmandik, et nakk võrgupüük peaks Eesti sisevekogudel (v.a Peipsi ja Võrtsjärv olema keelatud.

Vastanud kalastusklubi dleidsid, et kalavarude rentimine võimaldaks jätkusuutlikumalt majandada ja aitaks kalatamist paremini korraldada, misjärel paraneks teenuse osutamise kvaliteet ja kontroll. "Vaid üks kalastajaid esinalnud klubi oli rentimise vastu, täpsustas Tuus.

Kalastajatel puudub eestkõneleja

Kalastamisega otseselt mitteseotud vastajad (kohalik omavalitsus, riigiosalusega äriühing looduskaitseorganisatsioon) jaotusid võrdselt nii rentimise pooldajateks kui ka vastasteks.

"Laekunud arvamusava luste põhjal võib järeldada, et hetkel kalavaru majandamisõiguse rendile andmise osas kalastajate vahel üksmeelt pole, märkis Tuus. "Samuti on kalatajad äärmiselt killustunud, mistõttu suure osa kalastajate arvamust ükski kalastajaid ühendav organisatsioon pikatiliselt ei esinda.

"Kuna avalik arvamus kadub olema veekogude kalavaramajandamisõiguse rendile andmise vastu, siis ei ole ka Keskkonnaministeeriumi hinnangul selleks aeg veel päris küps. hindas küsitlustulemusi Keskkonnaministeeriumi kalavarude osakonna juhataja Aino Soome. "Jätkame sel teemal diskussiooni, ilmselt on vaja rendil andmise toetajate ja vastaste omavahelist aktiivsemat arutelu," märkis Soome.

Riigiti on kalavarude majandamise kogemused väga erinevad ja kellegi eeskuju otse ei tarbeks maha kopeerida ei saa. Ajalooliselt on välja kujunenud erinevad veekogude omanikvormid, kalastajate ühendusti iseloom ja mõjukus, samuti gi sekkumise ulatus.

Küsitluse veekogudel kalavaru majandamise õiguse rendile andmise kohta füüsilisel või eraõiguslikule juriidilisel isikule korraldas Keskkonnaministeerium tänavu märtsis aprillis.

Lisainfo: Herki Tuus, Keskkonnaministeeriumi kalavarude osakonna peaspetsialist, herki.tuus@envir.ee

Reformimata maad saab ajutiselt kasutada

Vabariigi Valitsus kiitis mai viimasel päeval heaks Keskkonnaministeeriumi ette valmistatud määruse, millega reguleeritakse reformimata riigimaadel olevate põllumassiivide ja poollooduslike kooslus ajutiseks kasutamiseks andmist.

"Pärast möödunud aasta augustis reguleeriva määruse hetuks tunnistamist sattusid tjus maareformi läbimata maadakasutanud isikud raskesse olukorda, sest ei saanud enam taotl da põllumajanduslikku keskkonnatoetust ning täita vanevõetud pikaajalisi kohustusi, selgitas keskkonnaminister Jaanus Tamkivi. "Uus kord ei riajutise kasutusõiguse andmivõimaldab nimetatud maad taas kasutusele võtta ning säilitada või taastada poollooduslike kooslus ilmet ja liigikoosseisu. Ka saavad selliste maade kasutajad taotleda toetusi.

Määrusega reguleeritaksevaid nende maade ajutiseks kasutamiseks andmist, mida ei tgastata, erastata ega antanaitsipaalomandisse, kuid mida veel ei ole jäetud ka riigi omadisse.

Külli Leola

Reformimata maa kasutamisel põllumajanduslikuks tootmiseks ei maksa pikajalisi äriplaane sellega sisduda. Lepingid sõlmitakse kaheks aastaks

Maade ajutiseks kasutamiseks andmist korraldab maaanem või tema poolt volitatud isik. Korraldamine hõlmab tavaliselt määruses kehtestatud tingimustele, kas maale on esitatud taotlus erastamise, tagastamise taotlus või kas maa on välja selgitatud kasutusvaldusesse andmiseks.

Ajutine kasutamine on tähtajaline, leping sõlmitakse reeglina kauemaks kui kaheks aastaks, kuni maareformi käigus maaomaniku määramiseni.

Määrusele seati kehtivustähtajaks kolm aastat, et tagada maareformi sisuline lõpuleviimine kõnealuste reformimata põllumajandusmaade osas. Nende maade suhtes otsustab maareform sisuliselt kasutusvaldusse andmist, mille eeltoiminguid peavad egema kohalikud omavalitsused.

Lisainfo: Ruth Prigoda, Keskkonnaministeeriumi õigusosakonna jurist, ruth.prigoda@envir.ee